

първо систематично изследване на ситуацията в живота на бездомни хора

Проучване на ASH Berlin в сътрудничество с EBET e. V.

Проф. Д-р Сюзън Геръл

Обобщение

Настоящото изследване е първото систематично проучване на житейските ситуации на бездомните хора. То е представително за онези бездомни възрастни лица, които търсят и получават помощ в националните диаконични институции за бездомни и лица, извършили наказуеми деяния, нуждаещи се от помощ. Теоретичната основа е подходът към реалния живот, който отчита многоизмерността на различните области на живота в тяхното взаимодействие и по този начин позволява холистичен поглед върху житейското положение на хората. Това е предпоставка за професионално подпомагане на хора, изпаднали в бедност, така че резултатите от проучването да имат важен принос за практическите изследвания в областта на помощта за спешно настаняване.

За първи път в това проучване беше разработен така нареченият индекс на живота за целевата група на хората, останали внезапно бездомни. Това съчетава различни показатели за жизнената ситуация на интервюираните лица и по този начин позволява тяхното разделение в пет житейски ситуации между много добри и много лоши. Формирането на индекса, включващо подбор на съответните жизненни ситуации и проектиране на всички категории въпроси и отговори, се извърши в сложен общ процес, в който освен професионалистите участваха и бездомни хора. За всяка от шестте подбрани области на живот (материална ситуация, заетост, жилище, здравеопазване, сигурност и участие / социални мрежи) беше разработен обективен въпрос и субективен въпрос за оценка. По този начин използваната анкета се състои от общо 12 променливи на живота, както и от няколко социално-демографски и окончателен "бъдещ въпрос" за оценка на собствената ситуация на живот в рамките на една година. В представителната извадка бяха оценени общо 1.135 анкети.

Състоянието на живота на 28 % от интервюираните в нашето изследване е под средното ниво (лошо/много лошо), 19,7 % над средното ниво (много добро/добро) и 52,2 % в средно ниво. Трябва да се отбележат преди всичко разликите между обективни и субективни данни: Много интервюирани субективно се оценяват като по-обременени от обективните данни (40,9% към 25,1 % при двете нива на живот под средното). Основният влияещ фактор върху жизнената ситуация като цяло, според изчисленията с помощта на така наречения анализ на основните компоненти, е екзистенциалната и онтологична сигурност на изследваните бездомни хора: Това включва действителната ситуация за жилище / пренощуване и удовлетворението от живеене в жилище, чувството за сигурност, както и достъпът до медицинска помощ.

Тези аспекти са екзистенциални и не могат да бъдат компенсирани с други неща. Те имат трайно въздействие върху усещането дали собственият живот е безопасен, предсказуем и защитен.

Съответно при статистическия анализ на данните се установи най-уязвимата група от хора, живеещи на улицата или в подобни критични условия на живеене и пренощуване: Почти 2/3 от тях са на жизнено ниво по-ниско от средното и почти 1/4 дори мислят, че животът им ще се влоши още в рамките на една година. Особено обременени, според нашето проучване са също така хора от други страни от ЕС, сред които вероятно са предимно тези от Югоизточна Европа: Почти 2/5 имат ниво на живот по-ниско от средното. Също така като уязвима група могат да се определят жените. Въпреки че общо нивото им на живот е малко по-добро от това на мъжете, те са по-недоволни от живота си в почти всички житейски ситуации. Във всеки случай скрито живеещи жени и жени живеещи в насилствени бракове са недостатъчно представени в нашето проучване, защото те често не търсят професионална помощ. Това влияе съответно върху специфичните за пола резултати. За различните възрастови групи младите интервюирани се оказват доста устойчиви предвид техния обективен и понякога много критичен живот. Преди всичко средните възрастови групи трябва да се разглеждат като особено уязвими.

Изненадващо, общо погледнато животът на дългосрочно бездомните хора (1 година и повече) не е толкова лош, отколкото този на хората със средна продължителност на бездомност. Техните резултати от адаптирането, които също се идентифицират от събраните субективни данни, могат да бъдат използвани като ресурс в оказването на помощ на бездомните. Най-добро жизнено ниво обаче показват хора, които са бездомни от кратко време (<1 месец). Това говори в полза на идеята, по възможност да се настаняват бездомни хора веднага отново в собствени жилищни помещения, за да не могат да се утвърждават критичните житейски ситуации.. Разбира се, най-добрият подход в този контекст е добрата превантивна работа, така че бездомността дори да не възниква.

С помощта на резултатите от проучването, като основно искане може да се предяви правото на жилище и прилагането на това право. За тази цел в спешното настаняване трябва да бъде по-категорично приет мандатът на социалната работа, отколкото до сега. В допълнение, самите засегнати трябва все повече да бъдат привлечани във всички процеси на вземане на решения, които засягат техния живот.

Берлин, 2018г.

Превод: Inlingua Sprachschule Wuppertal